

Raadsvoorstel

Onderwerp Zaakid	Participatie Retailvisie 2025-021974
Auteur	Elles Dietz +31793469295 E.Dietz@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris a.i.	Meijer, A.S.
Afdelingshoofd	Breugem - Kusters Y.J.M. (Yvonne)
Portefeuillehouder	Wethouder Iedema

Uiterste behandeldatum (+ reden)	02-06-2025; om de retailvisie volgens planning in Q4 aan de raad te kunnen aanbieden, moet de participatie voor het zomerreces worden ingepland.
Programma(s)	Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie
Eerdere besluitvorming	N.v.t.
Samenvatting	De looptijd van het Detailhandelsbeleid Zoetermeer 2019 en de Horecavisie Zoetermeer 2017 is verstreken, en sindsdien heeft de dynamiek in de winkel- en horecamarkt zich sterk veranderd door factoren zoals digitalisering en faillissementen. Wijk(winkel)centra krijgen een steeds belangrijkere rol in de stad, vooral rondom verstedelijking en OV-knooppunten, zoals beschreven in de Visie Zoetermeer 2040 en de ruimtelijke strategie Zoetermeer. Verdichting en functiemenging zijn noodzakelijk, waarbij het voorzieningenniveau voor retail, horeca, commerciële dienstverlening en andere functies, zoals zorg en leisure, moet worden aangepast. Met een geactualiseerde retailvisie zorgen we dat onze wijkcentra en overige winkelgebieden vitaal blijven en creëren we een goed functionerende retailstructuur.
Bijlagen	1. Procesvoorstel participatie herziening retailvisie

Raadsbesluit

Raadsvoorstel Participatie Retailvisie
2025-021974

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 8 april 2025

besluit

1. Het 'procesvoorstel participatie herziening retailvisie' met het niveau van participatie 'consultatie' vast te stellen.

Dit besluit treedt in werking twee weken na de bekendmaking daarvan. Tenzij over dit besluit een inleidend verzoek tot het houden van een referendum wordt gedaan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 16 juni 2025

de griffier,

de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM

drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Probleemstelling en kader

Inleiding

De looptijd van het [Detailhandelsbeleid Zoetermeer 2019](#) en de [Horecavisie Zoetermeer 2017](#) is verstreken, en sindsdien heeft de dynamiek in de winkel- en horecamarkt zich sterk veranderd door factoren zoals digitalisering en faillissementen. Dit heeft invloed op het functioneren van winkelgebieden, die zich moeten aanpassen aan nieuwe ontwikkelingen. Wijk(winkel)centra krijgen een steeds belangrijkere rol in de stad, vooral rondom verstedelijking en OV-knooppunten, zoals beschreven in de [Visie Zoetermeer 2040](#) en de [ruimtelijke strategie Zoetermeer](#). Om een prettige stad om te wonen, werken en recreëren werkelijkheid te maken hebben we een goed functionerende retailstructuur nodig. Met de Retailvisie gaan we in op diverse thema's zoals de invloed van verdichting, welke functies horen waar, ondermijning, toekomstbestendigheid, monofunctionele invulling van winkelgebieden, oneigenlijk gebruik van ruimte op bedrijventerreinen en ontmoeten in de wijk.

Verdichting en functiemenging zijn noodzakelijk, waarbij het voorzieningenniveau voor retail, horeca en andere functies, zoals zorg en leisure, moet worden aangepast. De staat van wijk(winkel)centra verschilt sterk, van slecht tot goed. Aangezien er beperkte ruimte is voor ontwikkeling en de gemeente streeft naar het creëren van banen per woning, is het essentieel dat de juiste functies op de juiste plekken komen. Dit vereist een duidelijk afwegingskader en soms sturing van de gemeente. Door o.a. stijgende kosten, teruglopende koopkracht en bezoekersaantallen hebben retailers en commerciële dienstverleners het moeilijk. Het is daarom belangrijk dat deze sector optimaal wordt gefaciliteerd door de gemeente. Op deze manier kunnen het centrum en de wijk(winkel)centra en toekomstbestendig blijven of worden.

Met de participatie voor de retailvisie Zoetermeer willen we:

- Draagvlak verkennen
- Wensen inventariseren;
- Belangen en ideeën op transparante wijze wegen;
- Kwaliteit van het beleid vergroten.

Beoogd effect

De gemeente werkt toe naar een Retailvisie die bijdraagt aan onder andere:

1. Een beter vestigings- en ondernemersklimaat (1.3 programmabegroting);
2. Een goede doorvertaling voor de [Visie Zoetermeer 2040](#) en [ruimtelijke strategie Zoetermeer](#);
3. Het ruimtevraagstuk voor het verplaatsen van oneigenlijke bedrijven van bedrijventerreinen;
4. Voor de consument aantrekkelijke winkelgebieden en wijkcentra;
5. Het bevorderen van de groei van werkgelegenheid (1.4 programmabegroting).

Een goed participatieproces is onmisbaar bij het opstellen van retailvisie en is verplicht op grond van de Omgevingswet. Uiteindelijk wordt hiermee een bijdrage geleverd aan de doorontwikkeling van de stad en de ambities voor Zoetermeer op de lange termijn. Bovendien wordt het draagvlak in de stad voor beleidskeuzes vergroot.

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico's

- 1 Het 'procesvoorstel participatie herziening retailvisie' met het niveau van participatie 'consultatie' vast te stellen.

Argumenten

1.1 Participatie is verplicht op grond van de Omgevingswet.

In de retailvisie worden de uitgangspunten en doelen uit de [Visie Zoetermeer 2040](#) en de [ruimtelijke strategie Zoetermeer](#) voor de ontwikkeling van detailhandel, horeca en commerciële dienstverlening in de stad concreter gemaakt en specifiek gemaakt. Met een helder afwegingskader kan hierdoor de juiste functie op de juiste plek landen.

1.2 Volgens de Participatieverordening Zoetermeer legt het college bij nieuw kaderstellend beleid een Procesvoorstel participatie ter vaststelling voor aan de raad. In het procesvoorstel wordt beschreven hoe de gemeente vorm geeft aan participatie bij het opstellen van een nieuwe retailvisie.

De gemeente bespreekt de uit de evaluatie naar voren gekomen thema's met alle relevante betrokken uit de stad. Hiermee benutten we de kennis uit de stad bij het maken van beleidskeuzes. Een conceptversie van de retailvisie wordt ter kennisgeving aangeboden aan de participanten voordat deze het besluitvormingsproces in gaat.

1.3 De raad is bevoegd gezag om over deze participatie te beslissen.

Volgens artikel 1.2 lid 3 van de Verordening beslist de raad over de participatieprocedure met betrekking tot nieuw kaderstellend beleid. Daarom is de raad bevoegd om een besluit te nemen over de participatie.

1.4 Het procesvoorstel voldoet hiermee aan de eisen genoemd in artikel 1.4 lid 2 van de Participatieverordening.

Participatie start met het opstellen van een procesvoorstel. In artikel 1.4, lid 2 van de Verordening staan de punten opgesomd waarover keuzes moeten worden gemaakt. In het procesvoorstel participatie worden deze punten verder uitgewerkt.

In het procesvoorstel wordt ingegaan op:

- Het onderwerp en de speelruimte van de participatie;
- Het doel van de participatie;
- De schaal waarop de participatie speelt;
- Wie er mogen deelnemen aan de participatie;
- Niveau van participatie;
- Aanpak van het participatieproces;
- De planning.

1.6 Het niveau van participatie is consulterend.

De meningen, suggesties, ervaringen en ideeën voor de concept retailvisie worden actief geïnventariseerd. Het is van belang dat we inzichtelijk krijgen wat er speelt in de winkelgebieden en wijkcentra en wat de wensen zijn van de (toekomstige) gebruikers zodat de opbrengst van de participatie zo breed mogelijk gedragen wordt door de omgeving. Wanneer de suggesties niet kunnen worden overgenomen, geven we gemotiveerd aan waarom dit niet mogelijk is. Dat nemen we op in de verslagen.

Kanttekeningen

1.1 De belangen van de verschillende stakeholders kunnen conflicterend zijn en moeten betaalbaar zijn.

Omdat de participatie breed wordt ingestoken, verwachten we vanuit de verschillende participanten wensen die inhoudelijk niet altijd op elkaar aansluiten. Ook kunnen op het gebied

van uitvoerbaarheid en betaalbaarheid suggesties en wensen sneuvelen. De gemeente zal in die gevallen gemotiveerd strategische keuzes maken die de richting bepalen van de voorgenomen visie.

Financiën

De kosten van het participatietraject (zaal en personele inzet) worden gedekt uit het budget Bevorderen van een beter vestigings- en ondernemersklimaat (doelstelling 1.3 uit de [programmabegroting 2024 - 2027 | Zoetermeer](#)) van team Economie. De participatiebijeenkomsten zullen waar mogelijk worden gehouden in gemeentelijke panden. De kosten van de inzet bureau Stec, die de visie opstelt, zijn reeds voldaan via opdrachtverstrekking in 2024.

Controleprotocol

- Niet van toepassing.

Participatie en Communicatie

Middels een interne en externe participatieronde is het huidige beleid geëvalueerd (detailhandelsvisie 2019 en horecavisie 2017). De aandachtspunten hieruit bespreken we in de nog te komen participatiebijeenkomsten voor de nieuwe visie met de betrokken partijen. Zij worden tijdig per mail benaderd en uitgenodigd voor de fysieke bijeenkomsten. Ook zal, indien hier behoefte aan is, een online bijeenkomst worden gehouden. De bijeenkomsten worden aangekondigd via de daarvoor beschikbare socials, gemeentelijke website en stadskrant. Van de participatiebijeenkomsten worden verslagen gemaakt die aan de deelnemers worden gestuurd. De conceptteksten van de toekomstige retailvisie leggen we voor aan de participanten voordat deze worden aangeboden aan de raad. Op deze manier bieden we participanten uitgebreid de kans om hun input mee te geven.

Duurzaamheid

Op het gebied van duurzaamheid worden diverse mogelijkheden meegenomen in de Retailvisie. Zo ligt er een focus op het verduurzamen van (winkel)vastgoed in de gebieden, bijvoorbeeld duur huurder en verhuurder bij elkaar te brengen. Worden duurzame bedrijfsmodellen (circulair, reparatie, tweedehands) gestimuleerd. Daarnaast zetten we in op een duurzame inrichting van de openbare ruimte in de vorm van klimaatadaptieve, groene en duurzame winkelgebieden.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten

Bij de uitwerking van de Retailvisie wordt rekening gehouden met de bereikbaarheid en toegankelijkheid voor bewoners en bezoekers in de winkelgebieden. Immers, we willen een goed functionerende retailstructuur waarvan alle Zoetermeesters profiteren. We sluiten hierbij aan op het manifest fysieke toegankelijkheid dat door de raad is vastgesteld en bevragen participanten ook op hun behoeftes hieromtrent.

Rapportage en evaluatie

Van het participatietraject wordt een verslag gemaakt dat te zijner tijd als bijlage bij de herziene retailvisie aan u als raad wordt aangeboden.

Planning

Participatie	juni/ begin juli
Schrijven Retailvisie	juni/juli/augustus
Behandeling in college van B&W	Q4 2025
Vaststelling	Volgens agendering door het presidium